

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ KOORDİNASYON BİRİMİ

KALİTE GÜVENCESİ İÇ DEĞERLENDİRME RAPORU

Türkiye’de 1984 yılından itibaren üniversitelerde bilimsel araştırmaların desteklenmesi amacıyla kurulan araştırma fonlarının Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi’nde (ÇOMÜ) yapılandırılması 1996 yılında gerçekleşmiştir. ÇOMÜ Araştırma Fonu çalışmalarına 09.12.1996 yılında “Araştırma Fonu Yönetim Kurulu’nun aldığı 1 nolu kararla başlamıştır.

1996–2002 yılları arasında faaliyetlerini sürdüren ÇOMÜ Araştırma Fonu, diğer üniversitelerde olduğu gibi, 2002 yılında yapılan yasal düzenleme ile kaldırılmıştır. 01.01.2002 yılından itibaren geçerli olmak üzere 20.06.2001 tarihinde yürürlüğe giren 4684 nolu “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile birlikte Araştırma Fonları kaldırılarak yerine Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) birimleri kurulmuştur. ÇOMÜ BAP birimi, 07.05.2002 tarihli ÇOMÜ Senatosu’nda alınan karar ile kurulmuş, BAP Komisyon Başkanlığı’nın 14.05.2002 tarihinde düzenlediği ilk toplantıyla birlikte çalışmalarına başlamıştır.

Misyon ve Vizyon

Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu ve Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Biriminin Misyonu; İnsanlığa ve topluma yarar sağlayacak bilginin üretimi ve yayılmasını sağlamak, Araştırma alt yapısının geliştirilmesi ve özgür araştırma ortamının oluşturulmasını sağlamak, Bilimsel ve Sanatsal araştırmalar için mali destek sağlamak, yapılmakta olan araştırmaların niteliğini yükseltmek ve Üniversitemizde proje kültürünü geliştirmek, Araştırma sonuçlarının uluslararası yayınlara dönüştürülerek üniversitemizin bilimsel etkinliğini arttırmak olarak belirlenmiştir.

Vizyonumuz ise; Projeler için tahsis edilen kaynakları, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi’nin temel ilkeleri doğrultusunda stratejik amaçlara ulaşma yolunda etkili ve verimli bir şekilde kullanarak bilimsel ve sanatsal projeleri desteklemek, Üniversitemizde proje kültürünü ve niteliğini arttırmaktır.

1-FİZİKİ-İDARİ ALT YAPI VE KURUMSAL İŞLEYİŞ

BAP Koordinasyon Birimi, üniversite bünyesinde yürütülen AR-GE içerikli projelerin yürütülmesi ve Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonunun projeler ile ilgili aldığı kararların uygulanması ile ilgili işlemler konusunda Rektörlük binası 5. Katta 1’i proje arşivi olmak üzere toplam 6 ofiste faaliyet göstermektedir. Birim bütçesi ancak projelerin desteklenmesi amaçlı kullanılmaktadır. Bu nedenle birim ihtiyaçları üniversitemizden tedarik edilmektedir.

Birimimiz, üniversite teşkilat şemasında bulunmadığından dolayı idari altyapı kapsamında birime ait personel kadrosu bulunmamasıyla birlikte birim çalışanları üniversitenin değişik birimlerinin kadrosunda görevli olup, BAP Koordinasyon birimine görevlendirilmiş kişilerden oluşmaktadır. ÇOMÜ BAP Koordinasyon Birimi, bilimsel araştırma projelerinin desteklenmesi amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir. Birimin en üst karar alma organı BAP Komisyonu olurken, komisyonun sekretarya görevini BAP Koordinasyon birimi üstlenmektedir.

ÇOMÜ BAP Komisyonu öncelikli amaç ve hedefleri; üniversite bünyesinde yapılması planlanan bilimsel ve sanatsal araştırma projelerini desteklemek, bu projeler kapsamında yapılacak veya yapılmakta olan araştırmaların niteliğini yükseltmek ve araştırma sonuçlarının uluslararası yayınlara dönüştürülerek üniversitenin bilimsel etkinliğini arttırmak, üniversitede proje kültürünü geliştirmektir.

1- Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi BAP Komisyonu, üniversitemiz bünyesinde yapılması planlanan bilimsel ve sanatsal araştırma projelerini desteklemek, bu projeler kapsamında yapılacak veya yapılmakta olan araştırmaların niteliğini yükseltmek ve araştırma sonuçlarının uluslararası yayınlara dönüştürülerek üniversitemizin bilimsel etkinliğini arttırmak, üniversitemizde proje kültürünü geliştirmek gibi konularda faaliyet göstermektedir.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi BAP Komisyonu; Rektör veya Rektörün görevlendireceği bir Rektör Yardımcısının başkanlığında, doğal üye olan Enstitü müdürleri ve senatonun önerisiyle Rektörün görevlendireceği en az 3, en çok 7 öğretim üyesinden oluşur.

14/05/2015 Tarihli Senato kararı ile 4 yıl süreyle görev yapacak komisyon, ilgili rektör yardımcısı başkanlığında aşağıdaki üyelere oluşmuştur. Yıl içerisinde görevinden uzaklaştırılan Doç. Dr. İhsan ÇELİK yerine yine aynı Fakülte öğretim üyesi Doç. Dr. Ekrem Şanver ÇELİK komisyon üyeliğine atanmıştır.

Tablo 1: BAP Komisyonu Başkan ve Üyeleri

Komisyon Başkanı		İlgili Rektör Yardımcısı
Komisyon Üyesi	Prof. Dr.	Levent GENÇ
Komisyon Üyesi	Prof. Dr.	Ahmet ÜNVER
Komisyon Üyesi	Prof. Dr.	Salih Zeki GENÇ
Komisyon Üyesi	Doç. Dr.	Şerif KORKMAZ
Komisyon Üyesi	Yrd. Doç. Dr.	Müşerref Hilal ŞEHİTOĞLU
Komisyon Üyesi	Doç. Dr.	Ekrem Şanver ÇELİK
Komisyon Üyesi	Prof. Dr.	Çavuş ŞAHİN

Komisyön Üyesi	Doç. Dr.	Hanife GENÇ
Komisyön Üyesi	Prof. Dr.	Esin SOYDUGAN
Komisyön Üyesi	Yrd. Doç. Dr.	Sabri Sami TAN
Komisyön Üyesi	Yrd. Doç. Dr.	Emin YAKAR

Komisyönün görev ve sorumlulukları arasında aşğıdaki maddeler bulunmaktadır;

- a. Proje başvuru takvimini hazırlayarak duyurur,
- b. Projelerle ilgili formları hazırlayarak araştırmacılara duyurur,
- c. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi bilim politikaları doğrultusunda, proje başvuruları ve değerlendirmesinde dikkate alınacak ilkeleri belirler ve araştırmacılara duyurur,
- d. Her yıl projeler için sağlanacak destek limitlerini belirler ve duyurur,
- e. Desteklenmesine karar verilen projeler için ayrıntıların belirtildiği bir sözleşme protokolü hazırlar,
- f. Proje başvurularını inceler. Gerekli gördüğü proje önerilerini hakemlere gönderir ve gelen raporları da değerlendirerek projenin desteklenip desteklenmeyeceğine karar verir,
- g. Projeler kapsamında sunulan rapor ve yayınlar ile ek bütçe, ek süre ve diğer tüm talepleri değerlendirerek karara bağlar,
- h. Gerekli gördüğü hallerde proje çalışmalarını yerinde inceleyebilir, proje yürütücülerini değiştirebilir, projeyi yürürlükten kaldırabilir,
- i. Her yılın sonunda desteklenen, kapsama alınan, sürmekte olan veya sonuçlanan projeler ve üniversitenin bilimsel etkinlikleri hakkında Rektörlüğe bilgi sunar,
- j. Sözleşme ve yönerge maddelerine aykırı durumlarda gerekli yaptırımlara karar verir,
- k. Ülkemiz ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi bilim politikalarına uygun öncelikli araştırma alanlarını ve konularını belirler ve duyurur,
- l. Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkındaki Yönetmelik kapsamında, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü'nün verdiği diğer görevleri yerine getirir.

2- Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi

Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonunun sekretarya hizmetlerinin yürütülmesi, bütçe ödeneklerinin özel hesaba aktarılması, özel hesaba ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesi ve yükseköğretim kurumu araştırmacılarının görev aldığı ulusal ve uluslararası organizasyonlarca desteklenen projelerin ilgili mevzuatla belirlenen süreçlerinin yürütülmesi, izlenmesi, teşvik ve koordine edilmesi, yükseköğretim kurumu araştırma performansının ölçülmesi, değerlendirilmesi ve araştırma politikalarının belirlenmesiyle ilgili faaliyetlerin yürütülmesi ve üst yöneticinin

bilimsel araştırma projeleri ile ilgili olarak vereceği diğer görevleri ilgili birimlerle koordine halinde yürütmekle sorumlu birimdir.

BAP Koordinasyon Birimi Koordinatörü olarak, 2015 yılından itibaren Doç. Dr. Hanife GENÇ görevlendirilmiştir. Koordinatör, “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkındaki Yönetmelik” ve “Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi ile Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas ve Usuller” kapsamında aşağıdaki görev, yetki ve sorumlulukları yerine getirir.

- a. BAP Koordinasyon Biriminin program ve faaliyetlerini ilgili mevzuat, yönerge ve BAP Komisyonu kararları doğrultusunda düzenlemek ve yürütmek,
- b. Projelerle ilgili duyuruları hazırlamak, yazışmaları yapmak,
- c. Komisyon toplantıları için gündemi hazırlamak,
- d. Komisyon toplantılarında raportörlük yapmak,
- e. BAP Koordinasyon Birimi ve Komisyon faaliyetlerinde iletişim ve koordinasyonu sağlamak,
- f. Rektör ve ilgili Rektör Yardımcısına komisyon ve birim çalışmaları hakkında dönemsel yazılı raporlar sunmak,
- g. Proje satın alma işlemleri ile ilgili olarak gerçekleştirme görevlisi atamak.
- h. Projelerin Satın alma süreçlerinde harcama yetkilisi olarak ödeme evraklarını imzalamak.

2- YÖNETİM SİSTEMİ, İDARİ YAPILANMA, KAYNAK-BİLGİ YÖNETİMİ

Aralık 2016 itibariyle BAP Koordinasyon Birimi; İdari ve Mali İşler Dairesi Kadrosundan BAP Koordinasyon Birimi'ne görevlendirilen 1 Şube Müdürü (Gerçekleştirme Görevlisi) , 1 Şef, 3 Memur/ Bilgisayar İşletmeni ve 1 Şirket Elemanı olmak üzere toplam 6 personel ile hizmet vermektedir.

Komisyon Üyemiz Doç. Dr. Hanife GENÇ, BAP Koordinasyon Biriminin Koordinatörü ve aynı zamanda harcama yetkilisidir.

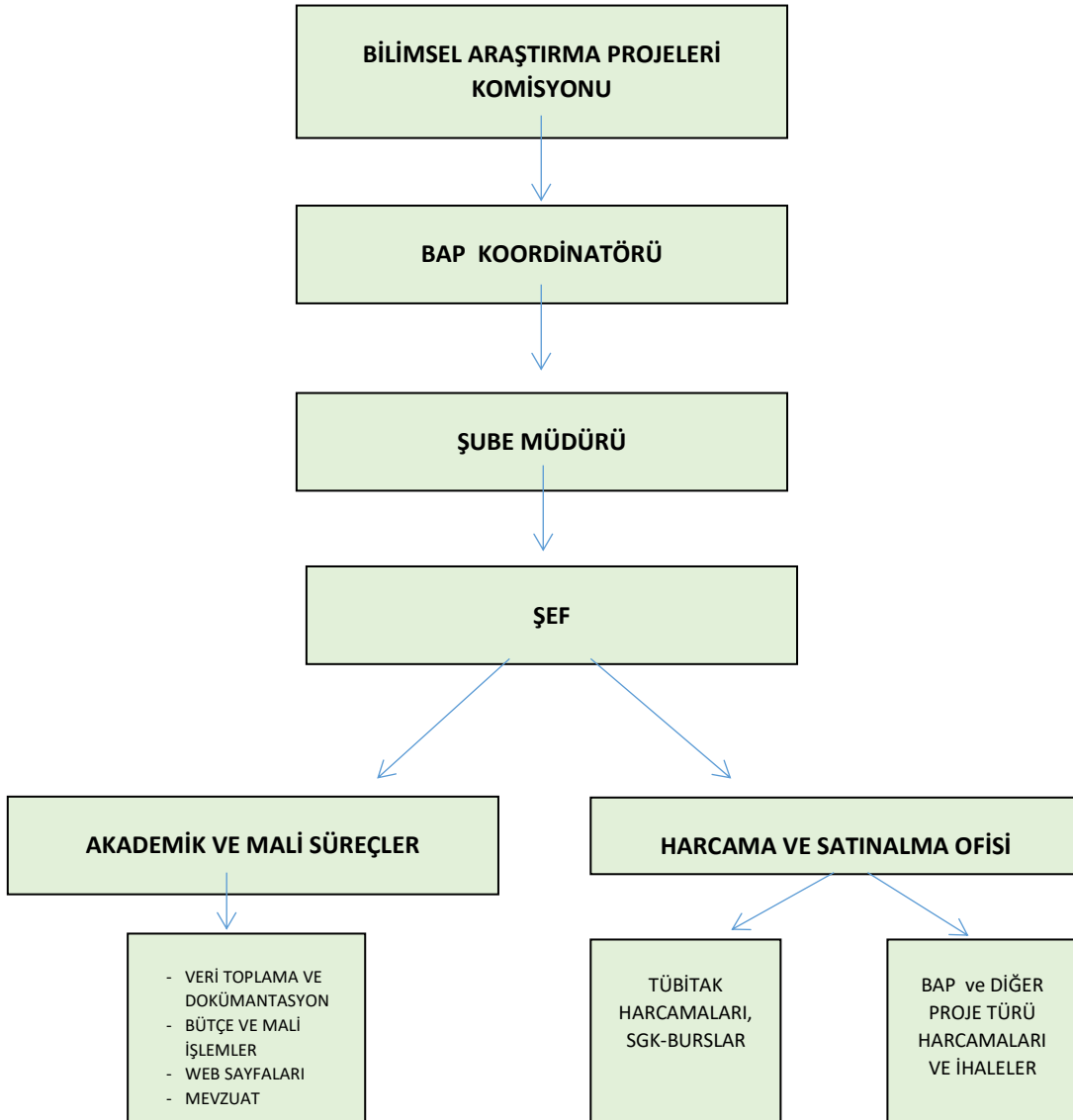
Tablo 2: BAP Koordinasyon Birimi Personel Listesi

Görevi	Unvanı	Adı Soyadı
Koordinatör	Doç. Dr.	Hanife GENÇ
Gerçekleştirme Görevlisi	Şube Müdürü	Neriman ÖZSOY
Şef – BAP – TÜBİTAK Satınalma, İhale Sorumlusu	Şef	Murat BOZ
BAP Satınalma	Memur	Filiz SAVAŞ
BAP - TÜBİTAK Satınalma, Arşiv İşleri	Bilgisayar İşletmeni	Özge Zeynep YURDABAL OLGÜN

Birimimiz, BAP Komisyonu'na bağlı olarak ve aşağıdaki hiyerarşik yapı çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ KOORDİNASYON BİRİMİ

ORGANİZASYON ŞEMASI

3- SUNULAN HİZMETLER

BAP Koordinasyon Birimi temel politikası, ülkemizin ulusal bilim ve teknoloji politikaları ile uyumlu olarak belirlenen hedeflere yönelik projelerin desteklenmesi ve bu projelerden elde edilecek olan sonuçların ekonomik ve toplumsal kalkınmaya katkıda bulunmasını sağlamaktır. Bu kapsamda, Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu proje seçiminde, Beş Yıllık Kalkınma Planı hedeflerine uygun ve her yıl Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenen Üniversite veya ülke bilim politikası için öncelikli konuları gözetir

Komisyon ve BAP Koordinasyon Birimi kendisine verilen görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında faaliyetlerini sürdürmektedir. Birimimiz, üniversite geneline hizmet etmekte olup, kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşlarıyla da işbirliği içerisinde çalışmalarını yürütmektedir. Bu nedenle de çok yönlü bir faaliyet alanı bulunmaktadır. Öğretim elemanlarının desteklenen projelerinin (BAP, DPT, TÜBİTAK, SANTEZ ve diğer ARGE projeleri vb.) harcamaları, ara ve sonuç raporlarının takibi, ek süre, ek bütçe, projede talep edilen değişiklikler olmak üzere projenin önerilmesinden itibaren sonuçlanıp yayına dönüştürülmesine kadar süreçteki tüm iş ve işlemler yerine getirilir. Kamu kurum ve kuruluşlarından gelen bilgi, belge ve faaliyet konumuz ile ilgili istatistiki raporlar ivedilikle ve birimin ve bir bütün olarak üniversitenin ar-ge kapasitesini yansıtacak şekilde verilmektedir. Bunun yanı sıra, özel sektörden gerek mal/malzeme/hizmet alımları gerçekleştirilmekte, gerekse de üniversite-sanayi işbirliğine kapsamındaki AR-GE projelerine yönelik girişimler organize edilmektedir.

2016 yılında BAP Koordinasyon Birimi'nde 376 BAP (370 projenin bütçesi 2016 yılında aktif), 70 TÜBİTAK, olmak üzere toplam 446 projenin tüm idari ve mali işlemleri yapılmıştır. 376 BAP Projesinin 152'si yıl içerisinde tamamlanmıştır.

15 Temmuz sonrasında üniversitede yürütülen soruşturmalar sırasında açığa alınan ve sonrasında Kanun Hükmünde Kararnameler ile ihraç edilen öğretim elemanlarının projeleri ile ilgili bazı düzenlemelere gidilmiştir. Bu düzenlemeler ile ilgili olarak;

1- Üniversitemizde 15 Temmuz 2016'dan sonra yürütülen soruşturmalar kapsamında birçok öğretim elemanı açığa alındığından BAP ile ilgili işlemlerin mevzuat açısından bir sorun oluşturmayacak şekilde devamını sağlamak için aşağıdaki kararlar alınmıştır.

a) Açığa alınan öğretim elemanlarının BAPSİS şifreleri geçici olarak bloke edilerek sisteme girişleri engellenmiştir.,

b) Açığa alınan personelin durumu netleşene kadar proje sözleşmesi imzalanmış /imzalanmamış ancak henüz başlatılmamış olan projeler hakkında işlem yapılmamış, sözleşmeler ilgililer görevlerine dönene kadar bekletilmiştir.

c) Proje kapsamında verilmiş avansların harcama yapılmış ise kapatılması sağlanmış, harcama henüz yapılmamış ise avansların iade edilmesi için gerekli tedbirler alınmıştır.

d) Projelerde verilmiş firma siparişlerinin işlemlerinin aksamaması, firmalara ödemelerin yapılabilmesi için varsa projede görevli araştırmacılardan (proje yürütücüsü olma yetkisi olan öğretim elemanı) birisinin, araştırmacı bulunmadığı durumlarda dekan, müdür vb. birim amirlerinin teslim alma ve muayene komisyonu evraklarında imzaya yetkili olması için rektörlük oluru ile işlem yapılmıştır. Malzeme teslimlerinde ilgili bölüm başkanının malzemeleri teslim alması sağlanmış ve ilgili proje yürütücüsü görevine döndükten sonra kendisine teslim edilmiştir.

e) Açığa alınan proje yürütücülerine ait halen devam etmekte olan projeler ilgili öğretim elemanı hakkındaki soruşturma sonuçlanana kadar durdurulmuş, proje işlemleri ve süresi soruşturma süresi boyunca dondurulmuştur.

f) Açığa alınan ve projelerde araştırmacı olarak görev alan öğretim elemanlarının projelerdeki tüm sorumluluklarının soruşturma sonuçlanıncaya kadar proje yürütücüsüne aktarılması sağlanmıştır.

Üniversitemizde yürütülen soruşturmalar kapsamında açığa alınan TÜBİTAK proje yürütücülerinin, proje ile ilgili harcama işlemleri soruşturma süresi boyunca durdurulmuş, ilgili projelerdeki bursiyerlerin çıkış işlemleri ivedilikle yapılmıştır. Projelerin durumu konusunda TÜBİTAK'tan gelecek görüş beklenmiştir.

2- Kanun Hükmünde Kararnameler ile kamu görevinden çıkarılan öğretim elemanlarının yürütücü veya araştırmacı oldukları projeler ile ilgili olarak aşağıdaki şekilde düzenlemeler yapılmıştır;

a-Tez Projeleri: Yürütücüsü veya araştırmacısı (tez öğrencisi) kamu görevinden çıkartılan projeler İPTAL edilmiş, projeler kapsamında satın alınan demirbaş malzemelerin ve kullanılabilir durumda olan diğer mal ve malzemelerin diğer araştırmalarda kullanılmak üzere Bölüm/Anabilimdalı Başkanlığına devredilmesi sağlanmıştır.

b-Yürütücüsü kamu görevinden çıkartılan lisansüstü tez projeleri dışında kalan projeler; İPTAL edilmiş, projeler kapsamında satın alınan demirbaş malzemelerin ve kullanılabilir durumda olan diğer mal ve malzemelerin diğer araştırmalarda kullanılmak üzere Bölüm/Anabilimdalı Başkanlığına devredilmesi sağlanmıştır,

c- Araştırmacısı kamu görevinden çıkartılan projelerin ise kamu görevinden çıkarılan araştırmacılarının PROJE EKİBİNDEN ÇIKARTILMASI için proje yürütücülerine duyurular ile bilgi verilmiştir.

Süreç içerisinde projelerin yapılabilirliğinin devamı için gerekli tedbirler alınmıştır. Bu kapsamda 39 proje iptal edilmiş, 21 proje hala bloke durumdadır.

4- KURUM DIŞI TEDARİK EDİLEN HİZMETLER

Projelerin ihtiyaçlarına göre firmalardan yapılan mal ve malzeme alımları ile kurum dışında yaptırılan analizler vb. hizmet alımları kurum dışı tedarik edilen hizmetler başlığı altında değerlendirilebilir.

TÜBİTAK projelerinin harcamalarında kullanılan Transfer Takip Sistemi (TTS) online programı, projelerin harcamalarının takibini yapmak ve ödeme evraklarını oluşturmakta kullanılmaktadır.

5- KAMUOYU BİLGİLENDİRME YÖNTEMLERİ

Birim ile ilgili bilgi, duyuru, haber ve mevzuatlara ulaşmak için birimin web sayfası <http://arastirma.comu.edu.tr>, BAPSİS ile ilgili duyuru ve bilgiler ile satınalma/ihale duyuruları için <http://apsis.comu.edu.tr>, AVESİS ile ilgili istatistik gibi verilere ulaşabilmek için ise <http://avesis.comu.edu.tr> adresleri BAP Koordinasyon Birimi tarafından yönetilmektedir. İlgili

web sayfalarında yürütülen projeler ve tamamlanmış projelerin listelerine ulaşmak mümkündür. Ayrıca üniversite geneline ait bilgileri kapsayan istatistiki verilere de yine AVESİS sayfasından ulaşmak mümkündür.

6- OTOMASYON VE KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ ÇALIŞMALARI

“Bilimsel Araştırma Destek Hizmetlerinin Etkinliğinin Arttırılması ve Araştırmacı Performansına Yönelik Kalite Güvence Sistemi Altyapısının Oluşturulması” Başlıklı altyapı projesi kapsamında proje takibinde otomasyon sistemine geçilmesi aşamasında ilk adım olan Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS) 2012 yılında faaliyete geçirilmiştir. Bu sistem, akademik etkinliklerin envanterinin çıkarılması, kurum, birim, bölüm ve kişi performanslarının ölçülerek değerlendirilebilmesi ve sürdürülebilir bir kalite güvence sisteminin oluşturulabilmesi amacıyla geliştirilmiş, akademik performans yönetim modelini de kapsayan bir sistemdir. Sistem kişisel web sayfalarını ve kurum ve birim bazında birçok alanda istatistik tutmayı sağlamaktadır.

İkinci aşama olan Proje Süreçleri Yönetim Sistemi (BAPSİS), 2013 yılı Ocak ayında faaliyete geçirilmiş, proje önerileri otomasyon sistemi üzerinden kabul edilmeye başlanmıştır. Otomasyon Sistemi ile projeler sistem üzerinden kabul edilmekte, hakem süreçleri, proje kabulü, komisyon kararları, proje harcamaları, proje ara ve kesin raporlarının kabulü ve projenin kapanması işlemleri ve projelerin yazışmaları ile projelerle ilgili tüm istatistikler otomasyon sistemi üzerinden yapılmaktadır. Süreç içerisinde ortaya çıkan otomasyon ve belgeleme ihtiyaçları yine otomasyon sistemi üzerinde değişikliklere ve eklemelere gidilerek karşılanmaktadır.

7- ÜSTÜN VE/VEYA İYİLEŞTİRMEYE AÇIK YÖNLERİ

Birimimizin bütçesi hazine gelirleri ve döner sermaye gelirlerinden oluşmaktadır. Son yıllarda özellikle Üniversitemiz Araştırma ve Uygulama Hastanesi gelirlerinden ayrılan payda ki artışa paralel olarak birim bütçesinde artış yaşanmış, bu gelişme daha fazla projenin desteklenmesine olanak sağlamıştır. Bu iki gelir kaynağının yanı sıra, tezsiz yüksek lisans gelirlerinden ayrılan pay da yine araştırma projelerinin finansmanında kullanılmaktadır. Bu bağlamda, gerek üniversite bütçesinin, gerekse de BAP biriminin bütçe büyüklükleri, Üniversitemizin araştırma potansiyelinin artması ve dolayısıyla da ekonomik ve toplumsal kalkınmanın sağlanması anlamına gelmektedir.

Üniversitemiz araştırma projeleri potansiyeline katkıda bulunan ulusal kurumlar da bulunmaktadır. Bu kurumların başında TÜBİTAK gelmektedir. TÜBİTAK, üniversitelerden gelen araştırma proje önerilerini değerlendirerek, desteklemeye uygun görülen projelere ödenek sağlamaktadır. Üniversitelerin araştırma altyapılarının desteklenmesi ve geliştirilmesine katkıda bulunan bir diğer kurum ise Kalkınma Bakanlığı’dır. Örneğin, üniversitemiz Bilim ve Teknoloji Uygulama Merkezi’nin (ÇOBİLTUM) kuruluşu Kalkınma Bakanlığı tarafından desteklenmiştir. ÇOBİLTUM üniversitemiz akademisyenlerinin çalışmalarına önemli bir katkı sağlamıştır.

Son yıllarda bilginin önemi önceki dönemlere göre daha da artmış, üretim sürecinde kullanılan emek ve sermaye gibi geleneksel üretim faktörleri yerine bilginin yoğun olarak

kullanıldığı bir dönüşüm süreci yaşanmıştır. Ülkelerin gelişmişlik ölçüsü bilim ve teknolojiye verdikleri önemle doğru orantılı hale gelmiştir.

Ülkelerin Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla (GSYH) içerisinde Araştırma-Geliştirme (AR-GE) harcamalarına ayrılan pay büyük oldukça önemlidir (literatürde bu oranın %2'den fazla olması ülkenin gelişmişliğinin önemli bir ölçüsü olarak kabul edilmektedir). Bu kapsamda, Ülkemizde bilimsel araştırmaların en yoğun bir biçimde yapıldığı kurumların başında gelen üniversitelerin finansmanı ve BAP birimlerine üniversite bütçeleri içerisinde ayrılan payların oranları kalkınmada temel parametrelerden biridir.

8- KALİTE GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

Koordinasyon birimi olarak kullanmış olduğumuz APSİS ve AVESİS programları sürekli olarak geliştirilmekte ve ihtiyaca göre yeni modüller eklenmektedir. AVESİS ile kurum genelindeki öğretim elemanlarının yaptıkları projeler ve çalışmalar ile ilgili tüm akademik bilgilerine ait istatistikler ilgili web sayfasında yayınlanmaktadır. 2017 yılında AVESİS ile Personel Dairesinin kullanmış olduğu otomasyon sisteminin birbirine bağlanması ile ilgili bir çalışma yapılacak, işlem tamamlandığında AVESİS sayfası tüm akademik personelin bilgilerini istatistiklere yansıtacaktır.

2002 yılında YÖK tarafından yayımlanan “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik” yenilerek 26 Kasım 2016 tarih ve 29900 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir 2016 yılı Kasım ayında yayımlanan yeni Yönetmelik hükümlerine göre hazırlanacak Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama Yönergesi ve 2017 Yılı Uygulama İlkeleri ile ilgili çalışmalara başlanmıştır.

Üniversitemizde bilimsel araştırma çalışmalarının yaygınlaştırılması, yapılan çalışmaların yayına veya ürüne dönüştürülebilmesi ve üniversite yayın kalitesini ve yayın sayısını arttırabilmek, öğretim elemanlarını dış destekli projelere yönlendirebilmek için geçtiğimiz yıllarda yönergemizde proje türlerine eklenen “Bilimsel Araştırma Potansiyelini Destekleme Projeleri”, “İleri Araştırma Projeleri”, “Hızlı Destek Projeleri” ülkenin ve Üniversite'nin bilim politikalarına uygun olarak araştırmacı altyapısının geliştirilmesi ve araştırma çıktılarının yüksek katma değer yaratma potansiyelinin desteklenmesi amacıyla sunulan projelerdir. Bu projeler ile ulusal ve uluslararası araştırma işbirliklerinin artırılması, araştırma ortamlarının ve olanaklarının iyileştirilmesi ile ulusal ve uluslararası düzeyde proje oluşumlarının teşvik edilmesi amaçlanır. Bilimsel Araştırma Potansiyelini Destekleme Projelerinde, araştırmacıların TÜBİTAK, TÜBA, SANTEZ, Bakanlıklar, Kalkınma Ajansları, Avrupa Birliği vb. ulusal ve uluslararası organizasyonlar tarafından desteklenen bilimsel araştırma projesi yapabilme potansiyellerinin artırılması amacıyla, bu tür organizasyonlara başvuru yapmalarının teşvik edilmesi ile araştırma projelerinin içeriğinin ve araştırma imkânlarının iyileştirilmesine yönelik destekler verilir.

29/01/2016 tarihinde Strateji Daire Başkanlığı'nın yazısı ile tarafımıza iletilen 2015 yılına ait Denetim sonuçlarını içeren raporda, Komisyon tarafından desteklenen projelerin nazım hesaplarda takip edilmediği, akademik birim bazında harcamaların takip edilmesi gerektiği bildirilmiştir. Söz konusu denetim raporu doğrultusunda 2016 yılı içerisinde projelerimiz nazım hesaplarda (962 ve 963 kodlu hesaplarda) takip edilmeye başlanmıştır. Birim projelerinin takibinde kullanılan otomasyon sistemi BAPSİS üzerinde gerekli düzenlemeler yaptırılmış ve yıl

ortasından itibaren harcama evraklarına nazım hesap kodları eklenmiş ve harcamalar birim bazında kayda alınmıştır.

9- “KURUMSAL KALİTE GELİŞİMİ” İÇİN ÖNERİLER VE BEKLENTİLER

Kurumsal kalite gelişimi için öncelikle iç kontrol, araştırma – geliştirme faaliyetleri ve birimimizin kurumsallaşması çok önemlidir.

İç kontrol; Üniversitemizin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür. Bu kapsamda birimiz gelir ve giderlerinin etkili ve ekonomik bir şekilde yönetilmesi ile ilgili gereken tüm önlemler alınmaktadır.

Sadece mali kontrol değil, projelerin yürütülmesi, sonuçlandırılması, yayına ve ürüne dönüştürülmesi hedef alınmaktadır. Bu kapsamda 2013 yılında faaliyete geçirilen BAPSİS programı ile projelerin yayına dönüştürülmesi hakkında daha sıkı bir takip sistemi oluşturulmuştur.

Birimde proje türü ve destek programı çeşitliliği, mevzuat farklılıkların da getirmektedir. Bu nedenle TÜBİTAK Projeleri ile ilgili işleyişte “TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ile Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılabilecek Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usuller” uygulanmaktadır. BAP ve DPT Destekli Projelerde “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik”, “Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılacak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas ve Usuller”, “2003/6554 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı”, “4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu”, “6245 Sayılı Harcırah Kanunu” ve harcama ile ilgili diğer mevzuat kullanılmaktadır. İlgisine göre dış destekli projelerde de ilgili mevzuatına göre işlem yapılmaktadır.

Üniversitemizin bilimsel araştırma potansiyelinin artırılması yönündeki çabaların en önemli birimi olan BAP Koordinasyon Biriminin idari ve mali anlamda güçlenmesi oldukça olumlu sonuçların alınmasına olanak sağlayacaktır. Bu bağlamda, birim bütçesinin artırılmasına yönelik bazı adımların atılması gerekmektedir.

- a- Hazine’den birime aktarılan ödenekler yeterli düzeyde değildir. Ülkemizin ekonomik ve toplumsal düzeyi de dikkate alınarak Hazine’den BAP birimine aktarılabilecek tutarlarda iyileşmeye gidilmelidir.
- b- Döner sermaye gelirleri her ne kadar birim gelirlerinin en önemli kaynağı olsa da artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- c- Özel sektör temsilcilerinden bilimsel araştırmalara kaynak sağlama bağlamında Üniversite-Sanayi işbirliği çerçevesinde projeler geliştirilmelidir.

d- Tüm kamu kurumları gibi üniversitemizde de personel eksikliği bulunmaktadır. Bu durum birimimiz teşkilatlanmasını da etkilemektedir. Birimimiz mevcut durumu, “Örgüt Yapısı” başlığı altında sunulmuştur. Ancak daha verimli ve etkin hizmet sunulabilmesi için konularında uzmanlaşmış personel ihtiyacı bulunmaktadır. Zira birimimizde birçok proje türü ile ilgili işlemler gerçekleştirilmektedir ve her tür ayrı bir mevzuata sahiptir. Bu da maalesef mevzuat karmaşasına yol açmaktadır. Bu kapsamda daha etkin iş ve işlem yapılabilmesi ve alanında uzmanlaşmış kişilerce hizmet verilebilmesi için en az 4 kişi BAP ve DPT harcamalarına, 2 kişi TÜBİTAK harcamaları, Bursiyer SGK işlemlerine, 2 kişi yazışmalar, rapor takipleri, ebys, arşiv işleri, sözleşmeler, web sayfaları vb. takipleri olmak üzere toplam 8 personel tahsis edilmelidir.